

dem, der vælge. Her gjøres der først en Beslagelse over, hvorledes Folket inddeles i den store Masse og endnu nogle Flere, der komme til; der beklages, at dette Offer maa bringes, og der siges, at det maa vist være et tungt Offer for mange af dem, af hvem man fordrer Dypgibelsen af deres Ret. Ja, det er et Offer, der er vist en heel Deel af disse 200,000, som det er tungt for, og dersom Folket havde den politiske Bevidsthed, som Forfatteren af dette Actstykke og af saa mange Actstykker vel maa ønske, saa vilde det være tungt for dem alle. „Men“, siges der, „paa den anden Side bør det ikke oversees“ osv., og der fremsættes derefter ikke mindre end syv Grunde, der saavidt jeg kan forstaae, skulle tale for Fællesforfatningsudkastets Bestemmelser; dem skal jeg tillade mig i Korthed at berøre.

Den Første er den, „at det ikke var som Frugt af egne langvarige, udholdende og opoffrende Bestræbelser, at den vidstrakte Valgret i sin Tid tilfaldt alle dem, som derved kaldtes til umiddelbar Deelagtighed i det politiske Liv, men at dette væsentligt skete uden deres egen Medvirkning, som Følge af den dengang herskende Tidsaand, og at denne nu er en heel anden, samt at Ingen kan frigjøre sig for den i sine Grunde ufattelige, i sine Virkninger uimodstaaelige Indflydelse, som den udøver over Folkenes Sind og Staternes Skæbne“. Den Tidsaand, der her omtales, er Tidsaanden med Hensyn til Valgretten, der nu maa opgives. Jeg har stor Tvivl om, hvorvidt denne Tidsaand nu er en ganske anden end dengang, men jeg skal ikke gaae videre end her i Korthed at udhæve, at den almindelige Valgret er Basis for hele Regjeringsystemet i Frankrig, saavel for Regjerten som for Regjeringen. Det Samme er Tilfældet i England, hvor man vil see, at den bestandigt gaaer i Retning af Udvidelse; i Tydskland er det vel anderledes, men derfra hente vi jo i Almindelighed ikke vore Begreber om Tidsaanden. Dette med Hensyn til Paastanden om, at Tidsaanden skulde være en heel anden; det Mystiske i Uttringen om dens „i sine Grunde ufattelige, i sine Virkninger uimodstaaelige Indflydelse,“ kan kun gjælde subjectivt;

den maa dog ialtfald først have seiret, førend den kan kaldes uimodstaaelig; man kan dog ikke paastaae, at enhver Uttring, der kommer frem, er et Udtryk af Tidsaanden, saalænge den endnu ikke har seiret. Maafee kan der komme den Tid, da den citerede Uttring vil være et Udtryk af Tidsaanden. Men, selv om vi nu vilde lade den staae som den er, komme vi dog til selve Dvintessentisen af det Hele deri, at Folket ikke har bestræbt sig for ved langvarige, udholdende og opoffrende Bestræbelser at erhverve sin vidstrakte Valgret, men at den er kommen saa at sige af sig selv. Det er netop den samme Grund, som Drsted saa mange Gange er kommen frem med heri Thinget saavel som i sine Skrifter, det er netop hans Grund, hvorfor han vilde gaae imod den almindelige Valgret, at Folket ikke havde gjort nogen Anstrengelse for at opnaae den, men at den var kommen ganske af sig selv. Men jeg vil spørge, om da Folket ikke har den: den er der virkelig, vi have havt den i over sex Aar, og vi have bestræbt os for at tilegne os den. Det siges jo ogsaa ligefrem i det omhandlede Actstykke, at den har staaet dybe Rødder hos den store Masse; men hvorledes kan man da samtidig sige, at den har staaet dybe Rødder, og at den er kommen af sig selv, som om den var en Kaabe, Folket kunde tage paa og lægge af efter Behag Mourad: Det er altsaa Landsthingets Betænkning, hvorom Taleren er?).

Den anden Grund er den, „at der, foruden disse for hele den europæiske Udvikling fælles Strømninger, som bevirke, at Meget nu er umuligt, som i 1848 ikke blot var let, men næsten uundgaaeligt, i vore særegne Forhold findes Grunde, som forlængst have gjort det til en almindelig Forudsætning, at en Valglov, der skulde omfatte Slesvig og nu endog Holsteen og Rauenborg, nødvendigviis maatte blive væsentlig forskjellig fra den danske“. Jeg indrømmer villigt, at den maatte blive forskjellig, det er Noget, som vistnok Ingen har tænkt paa at nægte; men jeg vil spørge, om den behøvede at blive saa forskjellig, som den er bleven det ved de directe Valg.